

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виносить: в Австро-
угорську: 24 К
за цілий рік 24 К
за пів року 12 К
за чверть року 6 К
за місяць 2 К

За границею:

ва цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 долярів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto пошт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусідній дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Боже, буди покровитель Цісарю й Єго краю!

(Δ) Серед чудової альпейської природи, в літнім замку Ішль, сьогодні велике рокове съято. Се уродини нашого наймилостивішого Цісаря і Короля Франц Йосифа, що вині починає 88-ий рік свого многодійального віку. Та се не тільки велике съято в Ішлю, де наш Монарх також під час літнього побуту, не спускає ока з політичних і державних справ але також велике, рокове съято в цілій Австро Угорській монархії, всенародне съято.

Сьогодні по всіх церквах і съягинях широ предані горожани всіх народностей і ісповідань шлють горячі молитви до Всевишнього, щоби ще довгі літа кріпив великудушного Монарха, котрий певною рукою держить скінці держав і богатий віковим досвідом уміло правити державним кораблем. Сьогодні звернені очі всіх народів монархії в сторону альпейського замку з горячими бажаннями для Найдостойнішого Патріарха відчесні, що в пайпевішою запорукою мирного і свободного розвитку національного, культурного і господарського своїх народів.

Та не тільки народи нашої монархії благають Всевишнього о здоровлі і довгій вік свого Володаря, але й народи всіх держав съята бажають в нашім Монарсі найпевніші заборони съятуваннями для мирного і свободного розвитку національного, культурного і господарського своїх народів.

І вічого більше в своїй мудrosti не бажає собі наш Монарх, як мирних взаємин поміж державами съята і мирних відносин поміж народами, над котрими поставило Єго Провидін. Безпримірна в історії трикість Єго володарства, шістьдесят чотири роки на Габсбурзькім престолі націховані ненастаними і невисипучими змаганнями і горячим бажанням нашого Цісаря до мирної полагоди межинародних спорів в державі, до порозуміння і добрих взаємин у під владних єму краях.

Забава.

Три товариші, хоч не по школі, але по долі — бо всі три нежонаті — стояли на ринку малого містечка і приглядалися ви-строєнім жідівочкам, що з нагоди шабасу проходжували ся одиноким у місті порядним тротоаром. Був се молодий лікар, Романський, судия Яловецький і учитель виділової школи Павлович. Небавом надійшов ще до них безжений катехит народної школи Смерека. Таким способом сходилися ся сі товариші що вчера на ринку, тут стояли трохи і дивилися, коли було на що, заживали „съвіжого повітря“ і потім разом заходили до Адольфа Бравнштайн на вечірку. Містечко було такою препоганою „дірою“, що нещасні кавалери, хоч ироклиниали що дня Адольфа, не знали собі внакше порадити, тільки все навертали до него, щоб не згинути з голоду. Раз були захотіли вести свою кухню, найміли мешкане, нашли кухарку, складали гроші і жили на своїх харчи. Першого місяця хвалили собі, другого нарікали, а на третій всі перепросилися з Адольфом і чудувалися єму, як се він робить, що не банкротув.

— Ходім на вечірку! Чого будемо тут

вистоювати? — закомендерував лікар. — Чи з вас бачив хто Ханцю?

— Ні! — відповіло двох.

— Ну, то не ждім!

Уже мали заходити до „львівського готелю“, де була реставрація Адольфа, (сей готель не приносив чести ані Львовові, ані своєму містечку), коли назустріч їм надійшов ще молодий учитель гімназії Лісовський. Се був також їх колишній товариш від Адольфа але перед сімома місяцями він оженився і в такім малім містечку потрафив „щезнути з горизонту“, як кімні у роді. Топаріши справді аж счудувалися, побачивши його.

— Пек! осина! Ти ще живеш? — привітав его лікар.

— Жилю і певно ліпше від тебе.

— Чи то правда, що ти, від коли оженився, самими корінцями і салатами живеш? почав лікар дошкулювати. — Так у цілім місті говорять.

— Захорував на гігієну: і не курить і не пе і мясо не єсть і разом з курми йде спати — докинув катехит.

— Шанує себе для жінки — додав судия.

— Ні, панове, так зле чи так добре не

на тутешнє стерво їсти? Волю кулешу і бараболю. Взагалі я не розумію, як могли у та-ку діру запхати гімназію..

— Підеш може з нами до Адольфа? — питав лікар.

— Не можу. Я вийшов лише трохи пірейти ся, бо від поправлювання задач мене аж голова разболіла.

— Жінка не позвалиас — впік судия.

— Мусить мати Erlaubnisschein, як во-

як — вколов і катехит.

— Ходіть, пане професор, з нами!

— намовляв учитель. — Завтра неділя, школи

нема.

— Добре, я прийду, тілько мушу жінці

дати знати.

— Ха-ха-ха! — засміяв ся лікар.

Ото нещасна доля! Ну, але йди і вертай!

Професор зміркував, що показав ся перед товаришами занадто несамостійним, і не йшов уже до дому, тільки з ними вступив до Адольфа. Гадав лише з пів години посвідти на доказ, що хоч жонатий, але в паном своєї волі.

Почали вечеріти. Передовсім випили всі горівки-шабасівки, такої лютої, що по кілька хвиль жаден не міг промовити ані слова, такожного за горло стисло. Потім їли рибу по

Пільзені.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских съят о б' год. по полунич. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслан“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертається лише а переднім засторогу.

Реклама лише неопечатані в вільні від пошти. — Оповістки звичайні приймаються по ціні 20 с. від строчки, а в „Надії“ 40 с. Подяки і привітання довесеня по 30 с. від строчки.

так горячо вижиданої всіми народами, однак є всяка надія, що діло з такою заподядливістю і витривалістю ведене вічне ся на останку щастливим успіхом. Сим сповітті ся горяче бажає довголітнього володарства нашого Монарха, і скріпить ся у внуtri і на зверх становище та могутність Австро Угорщини.

І українсько-руський народ обходить величаво і съвітло роковий день уродин Цісаря і Короля Франц Йосифа, з котрого володарством звязаний національний, культурний та господарський розвиток і поступ Русинів, під котрого можуть скіптом гомовити наша рідна мова в церкві, школі і в прилюднім житті. Цісарське письмо звернене недавно до представників нашого народу, вказало дорогу успішному змаганню до культурного становища Русинів в поруч інших съвітених народів і скріпило в народі надію на осянене пайвішою съятині наук. Під Габсбурзьким скіптом положені були з ківцем XVIII. століття перші підвальні до культурних відродин укр. руского народу, а з волі наймилостивішого Цісаря Франц Йосифа повстале огніще пайвішої науки, котра сяяла съвітлом рідної мови на всю Українсько-руську Землю.

Тимто Русини з широю вдякою і з синівською преданістю засилують в день сї роковий горячі молитви до Всевишнього а з многомілоновим всенародним хором з глибини серця молити.

Боже, буди покровитель Цісарю й Єго краю!

Провокатори чи божевільні?

Знаєте Імці Пана Гавроньского? Від Панікова до Мостиць другого такого не знайдеться. Здаєховський, Раціборський — куди їм до нього! Се Ярема і Заглоба в одній особі? Прочитайте єго монументальний твір про Бог-

дана Хмельницького, нагороджений краківською академією. Та навіть читати не потребуєте, подивітесь тільки на обгортку, а буде в вас. Там український гетьман представлений з осячими ухами та з козачими рогами — ха! ха! ха! Що, не дотепно? Оセル побив Поляків під Корсунем, Жовтими Водами. Над Пиливкою, під Жванцем, осел підкопав цілий устрій старої шляхотської Польщі, осел підняв такий рух на просторі цілої східної Європи, якого навіть Наполеон не всів викликати. Дотеп гідний Заглоби.

А як би ви мали час і коли би ваша цікавість не нашла собі мудрішого предмету, коли би ви таки прочитали цілу книгу Імці Пана Гавронського — кажу вам, не забули би її до суду-віку. Там діють ся такі речі, яких ніде і ніколи не бувало. Там навіть мерці воскресають, щоби дальше жити і другий раз вмирають. Та не думайте, що ми отак собі жартуємо. Борони Боже! Се найчистіша правда. Імці Пан Гавронський не тільки лицар, в роді Яреми, але й характерник, якого пошукати.

А всьо на підставі непечатаних документів з власного архіву, до якого, розуміється, жадна гайдамацка голова не съміє заглянути! Інша річ, що на підставі таких самих документів кождий з нас, ничтожних рабів Божих, може приміром доказати, що ніяких Поляків не було, що польська шляхта, се вімекі равбрітери (Geschlecht), або наші предки, Поляни з над Дніпра, котрі в диких надвісільських сторонах, як пізніше в преріях американських, шукали собі теренів для експансії цивілізаційної. Словом, такою методою ви могли би доказати всього — тільки ви не станете доказувати, бо у вас браке тієї надзвичайної відваги, тої шляхотскої, так сказати, фантазії, з якою незабутній Заглоба здобував праори, а Імці Пан Гавронський пише свої праці.

Борба з українством — се єго улюблений предмет. Сам пляхтич в Україні, властитель кусника української землі, ростина викохана соками буйної нашої вітчини, пізнав її, полюбив і з надмірної любові рад би її охоронити від найгіршого ворога — від українства. Українська земля отже гарна, український народ дуже даровитий і симпатичний, тільки, щоб они вилічилися з манії українства, щоб стали московською землею і народом, або щоб пристали до Поляків, бо кажувам, не тілько самі пропадуть, як собака на ярмарку, а то є є сусідів своїх, а може й цілу Європу, що Європу? — весь съвіт доведуть до такої халепи, що аві Здзеховські, аві Раціборські, аві сам Равіта не дадуть ніякої ради.

Тому ж то він і кличе на всі сторони: „проч

з Українцями! Винищіть їх, зробіть їм кінець, щоби ніде духом їх не пахло. Хlop, котрій працює дідичови-Полякови за невеличку ціну, може лишити ся на съвіті, урядник, що вдоволяє ся низкою рангою і кождому Полякови каже „саїї гацькі“ — також, навіть деяких съвящеників — двораків, можна пощадити на увеселені панам, щоби мали з кого кепкувати, але всіх тих котрі съвідомо називають себе Українцями і хочуть якоюсь там України, всіх їх, як людей, ненормальних, належить для добра людскости не зважаючи на нічо — позбута ся.

Але уявіть собі — що за трагедія!

Пан Гавронський кличе і кличе, а ніхто не відгукється. Кличе по польськи, по французьки, готов ще й по хінськи навчити ся, а ту людям як позамуровувало. Крім горсточки земляків, лицаріків кресових, ніхто не хоче слухати его досвідної ради. Франція, аві пальцем не кивне, Англія ні ду-ду, Австро-Італія пробує не слухати Імці Пана Гавронського — Господи! „I Ty dawisz się ta ne grumiš!“ — як казав незабутній Заглоба.. Одна надія на себе. І ось пан Равіта засукує руки і одним почерком пера зганяє зі съвіту 15,000,000 Українців! В Галичині — каже — є їх 2 мільйони, а за кордоном десять раз більше. Вправді Нідерле говорить трохи інакше, але що там якоїсь Нідерле!

Секаже вам Гавронський! Dixit!

Що? Хіба то не праця, хіба не вчинок величі-богатиря? Уявіть собі — від одного маху зігнати зі съвіту 15 мільйонів гайдамацтва!

Кілько їх витопило ся в Чорні морі, кілько вимордували всілякі Половці, Татари і інші правдиві оборонці європейської культури, кілько повисло на шибеницях і сковано на палах, а преціні як би їх всіх счислити, то не назбирало би ся ані половина того, що нам Гавронський вбив одним почерком свого геройчного пера. Ух! Що за праця...

А ту люди дивляться ся — і нічо. Навіть не бачать, якого казочного, прямо легендарного чоловіка, мають честь гостити між собою. Вправді зробили Імці Пана Гавронського „презесом дзвінікаржі“, але то за мало — є Богу за мало! Регіментарство за мала на-городи, не то що! Днівники, річ поденна, Ни-ні одно число, завтра друге, нині оден пресес, завтра другий, — а за таку працю належить ся топументум аете регеніс.. І уявіть ви собі: Імці Пан Гавронський мимо того не зражує ся. Хоть ніхто єго не слухає — кличе, хоті армія не йде — провадить, хоті ворога нема — воює Модерний Дон Кіхот!

Ви привикли дивити ся на Дон Кіхота, як на комічну фігуру. А то зле. Біо сей романтичний герой з Толедо — то нейтрагічний постать, то жертва іронії судьби. Так, мої панове — іронія судьби.

Ворогів наможило ся, а герой дасть Бог. І ось він оден, зі своїм вірним чурою на сухоребрі коблі кидаеть ся у бій.

А ту старість підкосила сили, а ту Розіант ледве ногами волочить, а Санчо Панса дурний-дурний! — Чи можете ви увійти собі що більше зворушливого над таку трагічну ситуацію!

А ворогів тъма-тъменна. В Австро-Італії, в Прусах, в Румунії, Туреччині, одним словом на всій землі колишньої Речі-Посполитої, де не ступиш — Українець... „Господи! Ти давиш ся і не гримиш!“

* * *

Пан Равіта збирає останки старечої енергії і — пише статю в „Świecie Słowińskim“ під наголовком: „Kwestya ruska wobec Austry i Rosyi“.

Знаєте пана Равіту? Ну так знаєте, яка се статя може бути. І чорне, не чорне, і біле, не біле, і день не день, і віч не віч; одним словом: усьо на виворіть.

Такої героїчної боротьби в історію, з правдою, з наукою, одним словом зі всім, ви досі не бачили і дасть Біг, може не побачите віколи. Волос дубом став, а коли ви ліси, так виросте і стане — прочитайте тільки останнє число „Świata“. Ви довідаетесь ся там, що Українці се: „najczarniejsza, najmniej wyszczalona masa, element wywrotowy, zbójce, najwstrętniejsze potwory, mącniny społeczne ciemne i dzikie, materiały szkodliwy dla każdego państwa, masa ludowa wyposażona wszystkimi przymiotami ciemnoty“ (ipsissima verba Imci Pana Rawity!).

І коли ви досі причислювали ся до сего страшного племені, так вам ве остаєть ся нічо іншого, тільки соромити ся, соромити і соромити. А обививши таким чином охоту поправи, перейти на латинське або на православне, оголосити себе Поляком, або Москalem, а тоді „Z najwstrętniejszego potworu“ готов зробити ся який небудь, коли вже не Гоголь, так Піхно або Савенко, коли не Оржевский, так Anatol Lewicki, або Zyblikiewicz. Спробуйте! Чи оден досвідчик уже сего чуда — остається ся тілько що яких там марніх 30 мільйонів, котрі як найскоріше новинні піддають ся тій зовсім неболюючій, а навіть дуже вигідній операції, для власної користі, для добра культури і для съвітого спокою Імці пана Равіти, щоби сей великий муж не

витрачував останків своїх старечих сил на поправу і цивілізацію „najwstrętniejszych potworów“.

Справді дивні ті Українці. Добри люди, в роді всіляких Гавронських, хочуть іх пригорнути до серця, дати їм свою високу цивілізацію, навіть ім'я, а декому може і який там хвостик з гербу, а они ні і ні. Їм захочується „tworzyć odrebną naród i literaturę“ — ну чи видів же тут хто таке!

Але не діжкати їм того! Імці пан Гавронський напише нову статю, в котрій від одного маху згладить дальших п'ятнадцять міліонів Українців, переспіть ся, попоєсть, засукає рукави і вшкварить третю також статю, а тоді Українці капут, а кулі земський спокій. Буде собі могла дальше без журно кружляти по тій дорозі, которую її визначив „nasz rodak Kopernik“, а то anarchicznopolityczny czynnik ukraiński“ готов був І висадити у воздух.

* * *

Статі пана Гавронського годі брати поважно. А коли ми звернули на неї увагу, то не для єї змісту, тільки для симптомів, котрі крізь тую хлань насильства над історією, над правою, етикою, крізь потопу лайки, інсінуацій і напасті на верхи добувають ся. Головний симптом — се фурія шовіністична. Видно, що ненависть до нашого народу і до нашої справи переходить в стадію патольгічну, в такий стан, коли чоловік перестає відповідати за себе. А коли чоловік старий на становищі презеса польського дневникарства важить ся з піною на устах кидати на народ український, на єго віру, історію, на єго геройів і традицію, навіть на живучих визначних музіях найпоганіші слова, — так справді зле діє ся в краю.

Другий симптом — се манія великої. Видно, що якесь частина польської суспільності занедужала на ту страшну недугу, її здавається, що всі драби, „zbójce“, черви, а тільки они, народ мудрий, культурний і Господом Богом пэкликаний до того, щоби усім державам давали мудрі ради. Третій симптом, котрій пробивається зі статі Імці Пана Гавронського — перепуд. Він і саму подібні боять ся, щоби Австро-Італія, борони Боже, не змінила своїх політик супроти українського народу і щоби на випадок війни не пішла на Київ замісце на Варшаву і тому починає зі страхом кламчати зубами. Ну, а звісно, перестраний другого стравить, отже і пан Гавронський страшить Австро-Італію Українцями, як „żywiolem anarchystycznym“.

Зі статі пана Гавронського видно також, що між деякими Поляками, а між московофільством прийшло до порозуміння. Пан Га-

Лікар зняв її перстень з пальця — і сей перстень оглядали всі, крім професора. Рифка казала, що має лише 17 літ, що вийшла би замуж і за християнина, аби лише за чоловіка інтелігентного. Потім забрала порожні склянки і приносилася повні.

— Глупе те все, — думав собі жонатий професор — але в такій „дірі“ красної розривки не найдеш.

Коли Рифки не було, лікар заговорив знову про Хандю і товариші згодилися з ним, що се дуже гарна жідівочка. Потім знову попали „натягати“ професора і довідувалися, що коли будуть хрестини, лікар він зможе їх заснути. Але сон не приходив.

Професор зіграв, що найліпше не відзвіватися. Розібраав ся і поклав ся в ліжко. То саме зробила і жінка. Обое не відзвівалися заради, що заснути. Але сон не приходив.

Професор зовсім не жалував, що зайшов у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і пішов до дому. Далі поспівали ся анекdoti, одна від другої „масніша“. Зробило ся весело, всі съмілися.

Професор зовсім не жалував, що зайшов

у се товариство. Але коли поглянув на годинник і побачив, що се вже 11-та година, майже злякав ся, зараз заплатив, встав і п

вроп'янські хвалить московофілів за те, що они голосять відність національну між Русинами і Москальми і що ширять православе, бо „*upia religijna na gruncie galicyjskim jest przezytkiem, resztą marginę religijnych, zludzeniem metu polity Szepetyskiego*“ (Сторона 558).

Не наша річ лічти так скомпліковану недугу. Ми тілько застерегаємо ся проти того, щоби того тода недужі одиниці волочили ся по нашим краю і напастували нас, провокуючи в безличчині і простаковатий спосіб. На те є цензура, прокуратура, устава, на те держава запоручує нам поштоване віри і народності, щоби перший ліпший Гавронські не називав нас „*zbójami*“, а наші віри „*przezytkiem i złudzeniem*“. Думаємо, що наше духовенство найде спосіб, щоби оборонити свої чести і щоби на будуче навіть презесови польських дієнників не вільно було казати, що „*księża unicy w Galicyi po większej części tem tylko różnią się od prawosławnych, że brodę golą i w innych sukniach chodzą, a w razie starcia się Rosyj z Austrią jak cała ludność ruska, tak i popi unicy znajdą się w obozie rosyjskim*“.

Такої підої кlevети ми не можемо пустити безкарно. Се не шляхотський фільварок, де парікови в лиці плювали, а він мусів мовчати, се Австрія, пане Гавронські, держава європейська, в котрій провокаторів сажають до вязниць, а божевільних замикають до дому варятів!

—

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД.

Заграниця.

Мобілізація! „*Berliner Tagblatt*“ доносить в депеші з Царгорода, що Болгаря і Чорного-ра мобілізують ся.

В Болгарії кипить. В Софії і вісім майже провінційних містах відбуваються віча, на яких домагаються ся Болгари війни з Туреччиною. Днівники доносять, що король Фердинанд одержав з Варні телеграму з 3000 підписами; висилаючи телеграму домагаються ся війни.

Становище великорідженів. Порта одержала запевнене, що великорідженів пороблять заходи в Софії, Цетії і Білгороді, щоби не допустити до заключення міра на Балкані.

Несупокої на турецко-чорногорській граници. В повіті Берана коло чорногорської граници племя Арнавтів Ругова напало на християнське населене Численних християн з масакровано. Родини християн склонилися до Чорногорі. Серед надграничного населення настало велике обурене.

Положене в Туреччині поправило ся. Місія католицького архієпископа в Скутарі між Альбанцями повела ся; відляєті Скутарі панує тепер мир.

Користаючи з сего, бере ся турецке правительство до внутрішньої організації. Як зачувати опрацьовують тепер в Царгороді виборчий закон, що запевнить права всім народам. Урядники покидають молотурецке сторонництво. Міністер війни поручив комендантам корпусів, щоби від тепер доносили про відвідування офіцієрів і точно посылали до столиці списки офіцієрів на відвідування; сей приказ означає застороне військової карності.

Італійсько турецька війна. Італійська війска через цілій онодінний день вели борбу з турецко-арабськими військами. Італійці забажали перетягти каравановий рух від Тунісу і сю ціль осягнули. Ворога відпerto. По стороні італійські в 9 убитих, а 98 ранених, між тим 5 офіцієрів. Втрати ворога не звіні, але в велики. Здобуто також богато оружя. — Чи лише Італійці не перехвалюють ся?

Австро-Угорщина на політичному виді. Як вчера ми згадали, австро-угорський міністер заграничних справ гр. Берхтолльд виступив з почином порозуміння великорідженів для балканських справ. З заграниці надходить успішні вісти про вражіні, яке викликала предлога гр. Берхтолльда. Можна здогадувати ся, що положене для предлоги гр. Берхтолльда укладається корисно.

„*Wiener Allg. Zeitung*“ твердить, що є се перша предлога, яка приходить в корисні хвили. Представники Росії та Балкан одержали від свого правительства інструкції, щоби все зробили для протиділіання евентуальним конфліктам на балканськім півострові.

Англійська печать обмежує ся лише до заарестування акції гр. Берхтолльда, а „*Daily Graphic*“ зазначує, що почин гр. Берхтолльда доказує, що положене в європейській Туреччині в критичне.

Про предлогу, зроблену гр. Берхтолльдом великорідженів в справі положення на Балкані берлінський „*Local Anzeiger*“ пише, що слідує: „Предлога гр. Берхтолльда зустріне ся з солідарним поступуванням великорідженів і не хибний є здогад, що в Вільгельмсгаузені, куди удає ся Кіндерлен-Вехтер і австро-угорський амбасадор з нагоди торжества уродин цісаря Франца Йосифа, предлога гр. Берхтолльда і положене на Балкані буде предметом подібної дискусії.

„*Giornale d'Italia*“ стверджує, що предлога гр. Берхтолльда заслугує на як найбільшу увагу, бо змагає досягнення мира на сході Європи. При розслідуванню предлогу, треба призвати, що децентралізація Туреччини була би в кождім случаю в інтересі європейського мира. Предлога гр. Берхтолльда зустріне ся у великорідженів в Европі з великою відчилістю і мусить дати успішний вислід. „*Corriere d'Italia*“ думає, що предлогу гр. Берхтолльда, змагаючи до удержання мира на сході приймуть всі великорідженів з вдоволенім. Італійське правительство годить ся на предлогу. Також „*Tribuna*“ доносить, що італійське правительство прийме предлогу гр. Берхтолльда з великим вдоволенім.

Паризький днівник „*Couloir*“ зазначує, що треба знати, яка властиве думка криється під пляном гр. Берхтолльда і чи не має ся туди роботи з Німеччиною; чи ся предлога не є відповідію на подорож Поянкаро, або чи не є тактичним маневром, щоби запобігти петербурзьким плянам.

Крок гр. Берхтолльда є дуже розумний і приносить честь єму і нашій заграницій по-літиці. Не диво проте, що, як заувати, цісар нагородив їго ордером золотого руна.

Планкаре в Петербурзі. Російські днівники тішуться з побуту Поянкаро і заявляють, що по кількох конференціях з Кокорцевом і Сазановом прийшло до ствердження, що оба правительства стоять в повній згоді.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Евсихія; римо-кат.: Єлени. — В понеділок: руско-кат.: Преображенія Госп.; римо-кат.: Бенігні.

— До відома учасників Євхаристичного конгресу перемиської єпархії.

I. Зголосення участі в Євхар. конгресі приймає ся найпізніше до 25. серпня.

II. Карти участі для зголосіння учасників замовлені в центральній канцелярії Євхар. конгресу у Відні будуть доручені по надісланню з Відня.

III. Відізд в Перемишля на конгрес наступить, дня 10. вересня по полуночі імовірно надзвичайним поїздом, о який Комітет постарається; поворот з Відня 15. вересня вече. Однакового поїзду не замовляємо в оглядом на те, що побут у Відні триває понад три дні. Однак кождому учасникові можна іхати довільним поїздом і в довільнім часі, бо до зважок на залізницях упovажують легітимації, що будуть додані до карт участі і будуть виставлені на ім'я учасника. Такі легітимації є лише тоді важні, коли мають те саме число, що карта участі і суть власноручно учасником підписані. За легітимації треба заплатити 35 сотиків, яко стемплеву належність.

Право до зважок на залізницях має кождий властитель легітимації, все одно, чи він є сам, чи в більшім товаристві, лише мусить іхати до Відня в часі між 5. а 15. вересня, а вертати з Відня в часі між 12. а 22. вересня.

IV. Для всіх учасників конгресу будуть у Відні зачеховані мешкання і харч.

1. Мешкання є такі: а) Спільні, дешеві в школах, касарнях, публічних заведеннях, такий спільні вічліг — коштує 1 (один) К за особу на одну ніч. Наші паломники будуть потребувати по чотири вічліги, отже та-

ке спільне приміщене винесе по 4 (четири) К. б) Спільні вигідніші мешкання для засібніших учасників, як съвящеників, съвітських інтелігентів і їх родин, коштують по 250 К від особи за одну ніч. Отже в сім случаю по 10 (десять) К від особи.

Центральний віденський Комітет надісле, по зложенню відповідних оплат, окремі карти на нічліги I. або II. кляси і лиши властителі таких карт будуть могли з них приміщені на вічліги користати. Спільні приміщення як I. так і II. кляси будуть назначенні окремо для панів, а окремо для панів. Спільні нічліги зачинаються ся 11. вересня ввечері, а кінчать ся 16. вересня рано.

Прибори до тоалети (штітки, ручники) мусить кождий мати свої. Хто вже замовив у Відні мешканя, той тут не належить.

2. Комітет подбав також і о харч. Всі менше засібні учасники будуть могли спільно харчувати ся іто також за оказанем окремих карт. Харч спільний коштує денно від особи 1·50 К. Спільні харчовані починаються з 12. вересня рано, а кінчить 15. вересня ввечері. Отже для наших паломників буде коштувати харч за 4 дні по 6 (шість) К від особи. Засібніші будуть мати забезпечений харч в гостиницях по приступних цінах. Як нічліги так і харч мусить бути замовлені і заплачені зараз та.

Про те лежить в інтересі всіх П. Т. учасників конгресу зараз надіслати до напого Комітету потрібні громові квоти.

Селини і менше засібні учасники, що бажають користати зі спільні дешевих нічлігів, мають прислати до Євхаристичного Комітету перемиського на адресу ВПр. і Весьвіті Епп. Консисторії в Перемишлі на приміщені I. кляси у Відні по 4 (четири) К від особи. Крім того на харч за 4 дні по 6 (шість) К від особи; разом по 10 (десять) К. Съвященикі і засібніші учасники в інтелігентії мають прислати на приміщені I. кляси по 10 (десять) К від особи. Крім того належить вплатити на стемплеву належність легітимації по 35 с. Ту квоту складають всі учасники.

Гроші ті треба прислати зараз з точним і чітким поданням назвища; хто не прийде грошій найпізніше пізніше перед 25. серпня, не може числити на приміщені. Приймаємо гроші від посередині по 25. серпня — о. Ом. М.

— **Хто уживав товарів з маркою Р. Т. П.**, причинає ся до піднесення поваги Товариства і піднимав жертву фабриканта на рідну школу.

— **До Щиреччини** на маневри кінноти приїхав дні 9. с. м. з Коломиї архієпископ Кароль Франц Йосиф і замешкав зі своєю подругою архіплагінею Зитою в дворі б. міністра Дауда Абрагамовича в Красові. Достойних гостей вітало доохрестне населене з великим одушевленням. Соколи в Красові і Бродок та Січовики з Лубяної виступили у своїх віданках, по частині на конях. В Красові поставлена триомфальна брама, коло якої зібралися кілька тисяч народу з околиць. Архієпископа виступила до церкви на читану Службу Божу. Малі дівчатка стелили достойним гостям дорогу цвітами. По богослуженню поїхала архієпископа паро до двора. Докола повозу їхали на козах і їшли пішки Соколи і Січовики. По дорозі віталі архієпископу паро Німцівськівські, від яких промовляв пастор з Дорнфельду.

Сеї неділі в день цісарських уродин відбудеться торжественне богослужене в церкві в Бродках, на якім будуть архієпископ Кароль Франц Йосиф з архієпископом Наумовичем, Мончаловським, Бендаюком і іншими Марушаками?

Головний орган російської іриденти в Галичині „*Prikanat*“ (Прикарпатська Русь), яка в справі російських пособій чи не красне освідомлене від „*Galiciana*“, виказати, як гайді і непоправні душі сих людів, коли рублехапство, вважають они такою буденною і невинною собі справою, над якою, по їх думці, нема що розводиться. Рублехапство на плекані янічарів руської народності і віри, які мають будувати Росію в Галичині — се у тих лукавців філантропія! Чи може руський народ, а також австрійське правительство супокійно глядіти, як за російським грішем в русофільських бурсах виховуються будучі Наумовичі, Мончаловські, Бендаюкі і інші Марушаки?

Головний орган російської іриденти в Галичині „*Prikanat*“ (Прикарпатська Русь), яка в справі російських пособій чи не красне освідомлене від „*Galiciana*“, виказати, як гайді і непоправні душі сих людів, коли рублехапство, вважають они такою буденною і невинною собі справою, над якою, по їх думці, нема що розводиться. Рублехапство на плекані янічарів руської народності і віри, які мають будувати Росію в Галичині — се у тих лукавців філантропія! Чи може руський народ, а також австрійське правительство супокійно глядіти, як за російським грішем в русофільських бурсах виховуються будучі Наумовичі, Мончаловські, Бендаюкі і інші Марушаки?

Головний орган російської іриденти в Галичині „*Prikanat*“ (Прикарпатська Русь), яка в справі російських пособій чи не красне освідомлене від „*Galiciana*“, виказати, як гайді і непоправні душі сих людів, коли рублехапство, вважають они такою буденною і невинною собі справою, над якою, по їх думці, нема що розводиться. Рублехапство на плекані янічарів руської народності і віри, які мають будувати Росію в Галичині — се у тих лукавців філантропія! Чи може руський народ, а також австрійське правительство супокійно глядіти, як за російським грішем в русофільських бурсах виховуються будучі Наумовичі

понехали сю проємність. Значне зменшене було лише в І. піврочі. Здає ся, що в перших місяцях багаті перестали курити, або курили менше, але се не тривало довго, як видно з сего, що в останніх місяцях консумція знова збільшила ся. Вважало державний скарб вийшов на підвижені ціни тютюну добре, бо мимо зменшеної консумції дохід скарбу збільшив ся. Від січня до липня 1912. р. винесив тютюновий дохід (тютюн, цигара, пачіроси і табака) о 7,967,224 К більше ніж в першім піврочі 1911. р. Більша частина родів цигар виказувала зменшенну консумцію. Збільшенну консумцію виказали лише отсі роди: регалія, медія, гаванна, вірджінська і ново введені цігарльос, за те виказали меншу консумцію майже всі інші роди і то о поверх 2 мільйони штук. Папіроси продано значно менше а то самих шортів о 883,855 штук менше — зате виказують більшу консумцію ті папіроси, котрих ціна осталася незмінною. Найбільше зменшила ся консумція шортів, котрих ціну підвищено о 50 прц., а найбільше зросла консумція угорських папіросів — суть то одинокі папіроси, що коштують по сотикові.

Нові гроші в Бразилії. Бразилія постановила остаточно перейти до золотої валюти. Нові гроші будуть подібні до англійських фунтів штерлінгів і будуть звати ся „лібра“ (фунт). Лібра буде містити 15 мільйайсів. Крім сего будуть в обігу золоті монети 10 і 5 мільйайсів. Срібні 2 мільйайсів і 1-мільйайсові монети лишать ся в обігу; 500-райсові штуки будуть вицофані. В дійсності однак не скоро ще заступить золото папір в бразилійському обігу.

Живи на Полтавщині. З села Диканьки містить „Рада“ отсі вістки про урожай і жнива на Полтавщині. Ще з початку місяця червня у нас почали перепадати дощі, а далі пішли все частіші та частіші. Трави повиростили на стільки високі та густі, не тільки по луках, а навіть по степах, що ледви хто запам'ятав такий щасливий рік на них. Тільки от не пощастило їх прибрести до путя, особливо тим, хто спізнив ся. Більшість трави, переважно на луках, зовсім загинула, а ренти дуже почорніла і мало корисна для годівлі худоби. Сподіваються, що будуть чудові отаці, коли тільки пощастить в пору їх зібрати. Уже з половиною червня жита у нас зовсім були спілі та полили такі дощі, що раз три дні вода скрізь йшла так, як не йшла й повесні. Коли тільки не така злива, врожай на жито та пшеницю був би у нас надзвичайно добрий; адже і тепер після школи від дощів важинають по деяких місцях кіп 25—30 на десятині. В початку липня знов настала чудова пора і навколо скрізь на нивах заворушилися люди біля ярої пшениці та ячменю, важинаючи 10—15 кіп на десятині. Але ось відтак знову почалися дощі, які ще й досі не перестали. Селяни з болем в серці дивляться на свої ниви. Щож до іншого хліба, як напр. проса, гречки і т. д., то, коли випогодиться, він буде гарний. Баштани через дощі почали міршавіти, огудина ржавіє. Городиви та садовини за виміром ягід, слив та априкосів, що зовсім не вродили, обіцяють таки добрий врожай; особливо багацько яблук. Ціни на робітників стоять високі, за пару (косар та візальник) треба заплатити за день 1½—2 рублів.

Оповістки.

Управа української гімназії в Копичинцях подає сим до відома, що на основі ухвали Відбулу філії Пед. Товариства і гімназіяльного комітету отвірається з початком нового шк. року 1912/13 п'яту класу. Вписи до гімназії відбудуться ся дня 2. і 3. вересня. Вступні іспити до I класу слідують в понеділок 2. вересня; початок о 9. год. рано — до висших класів від 5. до 15. вересня 1912. р. Целевич О. 428(1)

Поетичний фейлесток.

Оля Березинська.

Не кличу я вас на могили.

Не кличу я вас на могили,
Що край наш покрили ділії,
Щоб видом своїм розбудили
Сей жах намій.

Не кажу я вам у могилах
Шукати оружя у бй

I холод мерців навівати
На народ свій.

Не кажу вам брати з могили
Хреста, що віками сгорпнів,
Що спомином смутку повив ся
З колишніх днів.

В память бордів, що за волю
Своїх не щадили голов,
Най викличе в серцю заявім
Святы любов.

Любов, що ненавидить катів,
Як ран свого люду тяжких,
Що голосом скарги сягає
До зір самих.

Любов, що могутним голумям
Освітить відродження шлях,
У бою подасть не побідний
Надії стяг.

В борбі за права України
У сотню помножує сил,
Таку ви любов накликайте
І з сих могил.

Телеграми

з дня 17. серпня

Ішль. Архікнязь Карло Альбрехт іменованій заступником цісаря на похорон мікада в Токіо.

Ішль (ТКБ). Міністер заграничних справ гр. Берхольд на вчерашнім своїм послухані, яке тривало півтора години, здав монархові звіт з біжучих сирав свого обсягу діланів. Відтак взяв участь в родиннім обіді в віллі монарха. По обіді відвідав спільні міністра скарбу д-ра Білівського, а вечером відіхав назад до Відня.

Вілях (ТКБ). Вчера зібрала ся ту міжнародна комісія для усталення австрійско-італійської границі. Розходить ся о управильнені границі межі Італії а Карантією, Побережжем а Тиролем.

Петербург (Тел. Аг.). Поанкарے удав ся вчера в товаристів міністра війни до Кронштаду, де на помості корабля „Conde“ відбулося сіндане, в якім взяв також участь міністер заграничних справ Сазанов.

Петербург. Петербурська агенція доносить: Предсідник французького кабінета під час свого побуту в Петербурзі відбудув кілька довших конференцій з російським міністрем-предсідником Коковцевом і мін. заграничних справ Сазановом. Конференції сі мали характер великої сердечності.

Кронштад (Тел. Аг.). Під час вчерашнього сіндання Поанкарے підніс тоаст на честь царя Миколи, а Коковцева на честь президента Фалієра. Відтак Поанкарے відплів кораблем „Сонде“ назад до Франції.

Рим (ТКБ). Італійські війска цілій однідній день вели бої з непріятельськими відділами. Непріятеля відпerto. По італійській стороні було 9 убитих, а 98 покалічених, між тими 5 офіцірів. Страти непріятеля не відомі, але великі.

Потупори. Слідство виказало, що причину зелівничої катастрофи межі Потупорами а Литвиновом було злочинне відшрубовані шини. Із 14 осіб, які їхали тим поїздом, лише 1 покалічилася.

ОРУЖЕ

всіх найновіших систем: дубельтки, тридульні, штуцери, револьвери, бравнінги, пистолі, фльоберти і т. д. поручає вайсовісніше

ц. к. уприв.

ФАБРИКА ОРУЖЯ

I. Новотни, Прага

Генеральне заступство на Галичину і Буковину та богато заохочений склад озброєні в домі торгово-комісійним

Б. Машкович і Й. Лінднер

Львів, ул. Лонцкого ч. 8.

Ціни і кошториси на бажані даром.

Ясекуруйте своє майно від огню

В „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби наслідок пожежі не понести страти, бо достаток одиці то добрить цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаємних безпечені

Дністер

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один

Дністер

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за безпечені селянських будинків,

„Дністер“ звертає кождочінний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„Дністер“ опірює та виплачує шкоди по огні скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителів.

„Дністер“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністру“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаємного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1911 року 3,353,305 корон.

„Дністер“ приймає обезпечені на житі у всіх догідних комбінаціях (на дожиття, посмертні капіталі, посаги, ренти).

В „Дністру“ можна обезпечати від крадежі з вломом движимості всякої роди, а та товариства кредитовіgotівку, цінні папери і векселі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаємних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім дому ул. Руска ч. 20.

Музичні струменти

як: скрипки, патри, кларнети, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тих же, поручає по дешевих цінах як деяние: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на рати. 388(20)

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?

(з нагоди святкування мінімальної 250-річності естествоєвания Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслан“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Килими, полотна, ручники, постіль! Слюбні виправи!

Скатерти!

З огляду на значне розширене нашого „Торговельно-висилкового Дому“ в Кросіві, поставили ми розширити нашу діяльність за цілу Галичину.

Розширене настутило в той спосіб, що звісний руський купець, представник руского ткацького Товариства в Глинянах, п. Микола Воловчук як перший спільник отворив філію у Львові, яка веде килими світової слави глинянської рускої фабрики, полотна а то правдиві ручні тканини чисто льняні і бавовняні з красивих корчинських і кроснинських а також чеських ткаль.

В обсязі нашої діяльності входять також комплекти слобінні виправи від найвибагливіших до найскромнійших.

П. Микола Воловчук працює в інтересі в ід досягших літ і набувши знамениту практику в тім напрямі, служити кождому охочо фаховою порадою, ксждої хвилі лично на до-маганії навіть звичайної карткою, без зобовязання П. Т. Відборців.

П. Т. Публіка схоже ласкаво попирати першу таку руську фірму, звертаючи ся до неї з цим довірством, з нашим обов'язком буде суміжно і точно П. Т. Публіку обслуговувати.

З правдивим поважанем

М. Воловчук і К. Крижановський.

Адреса для Львова: М. Воловчук, Львів, ул. Ягайлонська 17.